

Bệnh viện thực hành nuôi con bằng sữa mẹ xuất sắc

Khảo sát sản phụ xuất viện qua điện thoại

Tài liệu được phát triển bởi Bộ Y tế Việt Nam, với sự hỗ trợ của Alive & Thrive, Đơn vị Đào tạo - Nghiên cứu về Chăm sóc sơ sinh và Sữa mẹ tại Bệnh viện Phụ sản – Nhi Đà Nẵng, được sử dụng trong việc đánh giá công nhận danh hiệu Bệnh viện thực hành nuôi con bằng sữa mẹ xuất sắc.

Việt Nam, ngày 6 tháng 8 năm 2019

Danh hiệu Bệnh viện thực hành nuôi con bằng sữa mẹ xuất sắc được trao tặng cho các sơ sở y tế khi họ đạt được các tiêu chí cụ thể gồm:

- ✓ Tiêu chí 1. Bệnh viện đạt tối thiểu mức 4 của tiêu chí E1.3 về Nuôi con bằng sữa mẹ thuộc Bộ Tiêu chí đánh giá chất lượng bệnh viện Việt Nam (tối đa 01 năm trước thời điểm đánh giá).
- ✓ Tiêu chí 2. Bệnh viện đạt mức yêu cầu của các bảng kiểm về Chăm sóc thiết yếu bà mẹ, trẻ sơ sinh trong và ngay sau đẻ (EENC) và Nuôi con bằng sữa mẹ.
- ✓ Tiêu chí 3. Bệnh viện đạt mức yêu cầu của việc khảo sát sản phụ xuất viện qua điện thoại về nuôi con bằng sữa mẹ và chăm sóc sơ sinh thiết yếu.

Tài liệu dưới đây trình bày 14 câu hỏi khảo sát sản phụ xuất viện qua điện thoại về nuôi con bằng sữa mẹ và chăm sóc sơ sinh thiết yếu thuộc Tiêu chí 3.

Mọi thông tin liên quan, vui lòng liên hệ Chị Tạ Thị Thanh Bình, Cán bộ chương trình, Alive & Thrive qua email: TBinh@fhi360.org.

Khảo sát sản phụ xuất viện qua điện thoại về nuôi con bằng sữa mẹ và chăm sóc sơ sinh thiết yếu

Phương pháp đánh giá

1. Tạo danh sách số điện thoại cần khảo sát

- Từ danh sách điện thoại sản phụ xuất viện (ở quý liền trước), điều tra viên kiểm tra số điện thoại bị thiếu hoặc thừa số để loại ra khỏi mẫu, sau đó phân thành hai danh sách riêng biệt đối với sản phụ sinh thường và sinh mổ.
- Yêu cầu về cỡ mẫu khảo sát: Đối với các bệnh viện chưa được trao danh hiệu, cỡ mẫu là 100 khảo sát thành công với bệnh viện tuyến tỉnh (50 ca sinh mổ, 50 ca sinh thường), 50 khảo sát thành công với bệnh viện tuyến huyện (25 ca sinh mổ, 25 ca sinh thường) để khảo sát trong một quý (hoặc toàn bộ ca sinh mổ trong quý đó nếu không đủ tỷ lệ 50%). Đối với các bệnh viện đã được trao danh hiệu, mỗi quý bệnh viện sẽ tự thực hiện khảo sát với cỡ mẫu yêu cầu là 20 khảo sát thành công (10 ca sinh mổ và 10 ca sinh thường) và Bộ Y tế, Sở Y tế sau đó sẽ khảo sát ngẫu nhiên 5% (đối với mỗi bệnh viện) để giám sát chất lượng.
- Từ hai danh sách điện thoại của sản phụ sinh thường và sinh mổ, chọn ngẫu nhiên số điện thoại (có thể chọn khoảng cách mẫu k , trong đó $k = \text{tổng số số điện thoại}/\text{cỡ mẫu cần lấy tương ứng}$) để thực hiện khảo sát và quay vòng lựa chọn mẫu khảo sát cho đến khi đủ được số lượng yêu cầu (trong trường hợp có những cuộc khảo sát không thành công).

2. Thực hiện khảo sát

Yêu cầu

- Cần đảm bảo điện thoại và máy tính bảng nạp đủ pin trước khi bắt đầu khảo sát.
- Việc khảo sát nên được thực hiện trong tháng đầu tiên của mỗi quý tiếp theo và nên được thực hiện lúc 10:00 – 11:30 và 15:00 – 17:00, tránh thời gian sáng sớm, trưa và tối muộn.
- Bố trí bàn làm việc thuận tiện có thể để được máy tính bảng, điện thoại, tờ danh sách để ghi chép.

Các bước thực hiện khảo sát

- Mở điện thoại.
- Mở máy tính bảng.
- Nhập thông bà mẹ từ danh sách vào máy tính bảng.
- Bật điện thoại và bắt đầu cuộc gọi.
- Tìm hiểu ai ở đầu dây và xử lý các tình huống, như:
 - Sai số máy, xin lỗi và loại khỏi danh sách khảo sát.
 - Chờn hoặc người khác trả lời, đề nghị xin phép gọi lại sau nếu được.
 - Trong trường hợp không nhắc máy, số điện thoại không liên lạc được, cần gọi lại trong ba lần (giữa các lần gọi phải cách nhau ít nhất 30 phút) và ghi chú lại. Trong trường hợp điều tra viên vẫn không liên lạc được sau ba lần gọi thì loại số điện thoại ra khỏi danh sách khảo sát.
- Giải thích và làm rõ mục đích và nội dung cuộc gọi để bà mẹ yên tâm.
- Bắt đầu phỏng vấn, điều tra viên đọc tuần tự các câu hỏi và ghi chú lại thông tin trả lời. Phần kết thúc, cảm ơn bà mẹ và tư vấn cần thiết khác.
- Đánh dấu bà mẹ đã hoàn thành hoặc hẹn cuộc gọi khác. Ghi chú các thông tin bổ sung cần thiết.

Kiểm tra chất lượng khảo sát

- Điều tra viên tổng hợp và cung cấp danh sách khảo sát thành công đối với mỗi bệnh viện.
- Giám sát viên của BHYT/SYT (không phải là điều tra viên tham gia khảo sát) sẽ lựa chọn ngẫu nhiên 5% bà mẹ đã được khảo sát trước đó để thực hiện khảo sát lại nhằm kiểm tra chất lượng khảo sát.

Nội dung khảo sát sản phụ xuất viện qua điện thoại di động

Giới thiệu: Xin chào chị. Tên tôi là... .. hiện đang công tác tại Sở Y tế/ Bộ Y tế. Chúng tôi mong được tìm hiểu một số thông tin trong thời gian chị nằm viện, cụ thể là việc nuôi dưỡng cháu nhà chị và về việc hỗ trợ của cán bộ bệnh viện đối với chị. Chúng tôi chỉ hỏi chị trong khoảng 5-10 phút. Chúng tôi sẽ giữ bí mật các thông tin của chị và tên chị. Các thông tin mà chị cung cấp sẽ giúp cho bệnh viện cải thiện việc chăm sóc bà mẹ trẻ sơ sinh tốt hơn.

STT	Câu hỏi	Trả lời
0	Kết quả cuộc gọi	1) Bà mẹ đồng ý trả lời điện thoại 2) Người chăm sóc trẻ đồng ý trả lời điện thoại 3) Bà mẹ từ chối trả lời điện thoại sau khi đã giải thích kỹ càng (<i>Dừng phỏng vấn</i>) 4) Bà mẹ bận và hẹn vào ngày khác (<i>Dừng phỏng vấn</i>) 5) Số điện thoại sai hoặc không khả dụng (<i>Dừng phỏng vấn</i>) 7) Cháu đã mất (<i>Dừng phỏng vấn</i>)
1	Cháu nhỏ nhất của chị được mấy tháng rồi?	__ __ tháng (≤ 3 tháng)
1a	Cháu là bé trai hay bé gái	1) Trai 2) Gái 9) Khác:
2	Từ ngày hôm qua tới nay (24h vừa rồi) thì cháu có đang được bú sữa mẹ không?	1) Có 2) Không (<i>Chuyển qua câu 3</i>) 3) Bú sữa người khác
2a	Ngoài bú sữa mẹ thì chị có cho cháu ăn hay uống gì khác không?	1) Có 2) Không – Bú mẹ hoàn toàn (<i>Chuyển qua câu 3</i>)
2b	Ngoài bú sữa mẹ thì chị cho cháu ăn hay uống thêm những gì? (<i>Câu hỏi nhiều lựa chọn</i>)	1) Nước trắng 2) Sữa bột/sữa công thức 9) Khác (Ghi rõ):

STT	Câu hỏi	Trả lời
3	Hỏi chị sinh cháu là sinh thường hay sinh mổ?	1) Sinh thường 2) Sinh mổ
3a	Khi chị sinh cháu, thai đã được bao nhiêu tuần tuổi?	1) < 37 tuần (dưới 259 ngày) 2) ≥ 37 tuần (từ 259 ngày trở lên)
4	Cháu có được đặt nằm da kề da trên ngực/bụng chị ngay sau khi sinh không?	1) Có 2) Không (<i>Chuyển qua câu 5b</i>) 8) Không trả lời (<i>Chuyển qua câu 5b</i>) 9) Không biết/Không nhớ (<i>Chuyển qua câu 5b</i>)
5a	Cháu được đặt nằm da kề da trên ngực/ bụng chị trong bao lâu?	1) Dưới 90 phút 2) Trên 90 phút 9) Không biết/ Không nhớ <i>(Chuyển qua câu 6)</i>
5b	Bao lâu sau khi sinh thì cháu được nằm cùng chị?	1) Nằm cùng luôn hay dưới 1 tiếng 2) Từ 1 đến 6 tiếng 3) Sau 6 tiếng 9) Không biết/ Không nhớ
6	Cháu có được hoàn thành cử bú mẹ đầu tiên (miệng rộng, ngậm sâu) trước khi hoàn thành da kề da trên ngực/bụng chị không?	1) Có 0) Không 8) Không trả lời 9) Không biết/Không nhớ
7	Trong thời gian sau sinh ở bệnh viện, chị có cho cháu ăn hay uống thêm gì khác không?	1) Có 2) Không – Bú mẹ hoàn toàn (<i>Chuyển qua câu 8</i>) 8) Không trả lời (<i>Chuyển qua câu 8</i>) 9) Không biết/Không nhớ (<i>Chuyển qua câu 8</i>)
7a	Trong thời gian sau sinh ở bệnh viện, ngoài bú sữa mẹ thì chị cho cháu ăn hay uống thêm những gì? <i>(Câu hỏi nhiều lựa chọn)</i>	1) Nước trắng 2) Sữa bột/sữa công thức 9) Khác (Ghi rõ):

STT	Câu hỏi	Trả lời
8	Khi ở bệnh viện, chị có được các bác sỹ hay điều dưỡng hướng dẫn cách cho con bú không?	<ul style="list-style-type: none"> 1) Có 2) Không 8) Không trả lời 9) Không biết/Không nhớ
9	Các bác sỹ, điều dưỡng ở bệnh viện có tư vấn dùng sữa bột hay sữa công thức không?	<ul style="list-style-type: none"> 1) Có 2) Không (<i>Chuyển qua câu 10</i>) 8) Không trả lời (<i>Chuyển qua câu 10</i>) 9) Không biết/Không nhớ (<i>Chuyển qua câu 10</i>)
9a	Vì sao chị được bác sỹ, điều dưỡng tư vấn dùng sữa bột/sữa công thức?	<ul style="list-style-type: none"> 1) Ít sữa, chưa có sữa 2) Sinh mổ 3) Mẹ bệnh không thể cho con bú 4) Con bệnh hoặc sinh non nên không thể bú mẹ 5) Mẹ muốn cho con ăn sữa bột/sữa công thức 7) Khác (Ghi rõ): 8) Không trả lời 9) Không biết/Không nhớ
10	Chị có thấy trong bệnh viện có các hình thức quảng cáo, tiếp thị sữa bột/ sữa công thức cho trẻ dưới 24 tháng tuổi, bình bú, vú ngậm nhân tạo không? <i>(Câu hỏi nhiều lựa chọn)</i>	<ul style="list-style-type: none"> 1) Có pano, tranh ảnh hoặc tài liệu quảng cáo sữa bột/ sữa công thức cho trẻ dưới 24 tháng tuổi 2) Có nhân viên tiếp thị sữa bột/ sữa công thức cho trẻ dưới 24 tháng tuổi trong khu vực bệnh viện 3) Bệnh viện có bày bán, hoặc nhân viên bệnh viện giới thiệu hoặc bán sữa bột/sữa công thức cho trẻ dưới 24 tháng tuổi 4) Có người gọi điện thoại cho chị (khi chị đang ở bệnh viện và sau khi xuất viện) và tư vấn về sữa bột/sữa công thức cho trẻ dưới 24 tháng tuổi, bình bú, vú ngậm nhân tạo 5) Quảng cáo sữa bà bầu, sữa cho bà mẹ sau sinh, và/hoặc tặng quà khuyến mại 6) Có quảng cáo và bày bán bình bú, vú ngậm nhân tạo 9) Các hình thức quảng cáo, tiếp thị khác cho sữa bột/ sữa công thức cho trẻ dưới 24 tháng tuổi? (<i>Chuyển qua câu 10a</i>) 0) Không có các hình thức như mô tả trên

STT	Câu hỏi	Trả lời
10a	Mô tả các hình thức quảng cáo, tiếp thị sữa công thức khác.
11	Có người nhà được cùng với bà mẹ vào phòng sinh không?	1) Có 2) Không
12	Chị là người dân tộc gì?	1) Kinh 2) Tày 3) Thái 4) Hoa 5) Khơ Me 6) Mường 7) Nùng 8) ...
13	Chị có góp ý gì cho bệnh viện để làm tốt hơn việc trợ giúp nuôi con bằng sữa mẹ không?	1) Có 0) Không (<i>Kết thúc phỏng vấn</i>)
14	Nội dung góp ý cho bệnh viện để làm tốt hơn việc trợ giúp nuôi con bằng sữa mẹ	Ghi rõ:

Nếu sản phụ có thời gian và quan tâm thì nên dành thời gian tư vấn thêm về nuôi con sữa mẹ.

Nếu không thì cảm ơn và kết thúc cuộc khảo sát.